

**DYREKTOR
IZBY ADMINISTRACJI SKARBOWEJ
W OPOLU**

Znak sprawy: 1601-IWA.0920.1.2023.13

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Izba Administracji Skarbowej w Opolu
ul. płk. Witolda Pileckiego 2, 45-331 Opole

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Zakres kontroli, tj. przedmiot kontroli i okres objęty kontrolą

Przedmiot kontroli: Terminowość załatwiania spraw odwoławczych.

Okres objęty kontrolą: Postępowania zakończone w 2022 r. Badaniem mogą zostać objęte również zdarzenia i dokumenty wcześniejsze lub późniejsze, gdy miały związek z przedmiotem kontroli.

Komórka kontrolowana

Wydział Orzecznictwa (IOO)

Kierownik komórki kontrolowanej

Pani Anna Barska

Naczelnik Wydziału od dnia 1.03.2017 r.

Kontrolerzy:

Ewelina Walczak, starszy ekspert skarbowy - koordynator kontroli
Iwona Nawa, główny ekspert skarbowy
działający na podstawie upoważnienia Dyrektora Izby Administracji Skarbowej
w Opolu Nr 1/2023 z 7.03.2023 r.

Data rozpoczęcia i zakończenia czynności kontrolnych

9.03.2023 r. - 31.03.2023 r.

Podstawa prawna prowadzenia kontroli

§ 2 ust. 2 Zasad przeprowadzania kontroli wewnętrznej w komórkach organizacyjnych Izby Administracji Skarbowej w Opolu

Wpisano do ewidencji kontroli

Książka kontroli pod poz. 126

Zagadnienia objęte kontrolą

1. Przestrzeganie zasad określonych przepisami ustawy Ordynacja podatkowa.
2. Efektywność wykorzystania czasu na podejmowane czynności w trakcie prowadzonego postępowania odwoławczego i czasookres prowadzenia tego postępowania.
3. Prawidłowość wydanych decyzji odwoławczych w zakresie przestrzegania przepisów Działu IV Ordynacji podatkowej.

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Działania Wydziału Orzecznictwa, w badanym zakresie oceniono **pozytywnie**.

Uzasadnienie oceny ogólnej

Działania Wydziału Orzecznictwa, zostały ocenione:

- pozytywnie w zakresie:
 - efektywności wykorzystania czasu na podejmowane czynności w trakcie prowadzonego postępowania odwoławczego i czasookres prowadzenia tego postępowania,
 - prawidłowości wydanych decyzji odwoławczych w zakresie przestrzegania przepisów Działu IV Ordynacji podatkowej.
- pozytywnie z nieprawidłowościami w zakresie przestrzegania zasad określonych przepisami ustawy Ordynacja podatkowa.

Stwierdzona nieprawidłowość polegała na braku wskazania w wezwaniu skutków prawnych niezastosowania się do niego (art. 159 § 1 pkt 6 Op.).

Skala stwierdzonych nieprawidłowości, nie ma wpływu na prawidłową realizację przez Wydział Orzecznictwa zadań w zakresie załatwiania spraw odwoławczych.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Przestrzeganie zasad określonych przepisami ustawy Ordynacja podatkowa.

Stan prawny

Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa - w brzmieniu obowiązującym na dzień procedowania przez kontrolowaną komórkę.

Opis stanu faktycznego

Na podstawie przedłożonych do kontroli danych dotyczących ilości załatwionych w 2022 r. spraw w II instancji, gdzie US/UCS był organem I instancji - wynika, że:

- Pierwszy Referat Podatków Dochodowych, Podatków od Towarów i Usług oraz Podatków Majątkowych i Sektorowych (IOV-1) – miał do załatwienia 138 spraw, z czego załatwił 100 spraw, a 38 pozostało do załatwienia w 2023 roku;
- Drugi Referat Podatków Dochodowych, Podatków od Towarów i Usług oraz Podatków Majątkowych i Sektorowych (IOV-2) – miał do załatwienia 171 spraw, z czego załatwił 119 sprawy, a 52 pozostało do załatwienia w 2023 rok.

Kontroli poddano postępowania zakończone w 2022 r. z najdłuższym czasem prowadzenia:

- IOV-1:
 - 1) sprawa nr (...),
 - 2) sprawa nr (...),
 - 3) sprawa nr (...),
 - 4) sprawa nr (...),
 - 5) sprawa nr (...).
- IOV-2:
 - 1) sprawa nr (...),
 - 2) sprawa nr (...),
 - 3) sprawa nr (...),
 - 4) sprawa nr (...),
 - 5) sprawa nr (...),
 - 6) sprawa nr (...).

Łącznie skontrolowano 11 postępowań.

Stwierdzono, że przestrzegano zasad prawidłowego doręczania pism stronie oraz informowania o niezakończonym sprawie we właściwym terminie:

- doręczając pisma pod właściwym adresem zamieszkania podatnika lub wskazanym do korespondencji (6 spraw),
- doręczając pisma pełnomocnikowi (5 spraw, z czego w 1 sprawie za pomocą środków komunikacji elektronicznej, w pozostałych 4 sprawach pełnomocnicy nie wskazali adresu do doręczeń elektronicznych),
- dopełniając obowiązku zawiadomienia strony o niezakończonym sprawie we właściwym terminie stosownie do art. 140 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa – zwanej dalej „Op.” we wszystkich badanych sprawach, z podaniem przyczyny niedotrzymania terminu (m.in. analiza materiału dowodowego, prowadzenie postępowania wyjaśniającego, zlecenie organowi I instancji postępowania wyjaśniającego, oczekiwanie na wydanie przez inny organ decyzji za okres poprzedzający miesiące objęte postępowaniem, umożliwienie ewentualnego skorzystania z prawa do wypowiedzenia się w sprawie zebranego materiału dowodowego, konieczność sporządzenia obszernego uzasadnienia decyzji kończącej postępowanie odwoławcze).

Na podstawie przedłożonych dokumentów ustalono, że w 3 wezwaniach (sprawa numer (...) – wezwanie z 20.09.2021 r. oraz sprawa numer (...) – wezwanie z 18.08.2021 r. i 28.10.2021 r.) nie wskazano skutków prawnych niezastosowania się do wezwania (art. 159 § 1 pkt 6 Op.).

Pozostała dokumentacja postępowania odwoławczego została sporządzona zgodnie z wymogami określonymi w Op., w szczególności: art. 140, art. 172, art. 190 i art. 200 Op.

W toku kontroli sprawdzono ponadto, czy dokumenty zostały podpisane przez osoby uprawnione – nie stwierdzono nieprawidłowości w tym zakresie.

Ustalenia

W działalności kontrolowanej komórki w przedstawionym powyżej zakresie stwierdzono nieprawidłowość polegającą na braku wskazania w wezwaniu skutków prawnych niezastosowania się do niego (art. 159 § 1 pkt 6 Op.), co stwierdzono w 3 przypadkach.

Ocena cząstkowa

Działalność Wydziału Orzecznictwa w zakresie przestrzegania zasad określonych przepisami ustawy Ordynacja podatkowa należy ocenić pozytywnie z nieprawidłowościami.

2. Efektywność wykorzystania czasu na podejmowane czynności w trakcie prowadzonego postępowania odwoławczego i czasookres prowadzenia tego postępowania.

Stan prawny

Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa - w brzmieniu obowiązującym na dzień procedowania przez kontrolowaną komórkę.

Opis stanu faktycznego

Analiza czasu trwania kontrolowanych 11 postępowań odwoławczych (wymienionych w pkt 1) wykazała, że licząc od dnia wpływu odwołania do dnia wydania decyzji, trwały one od 255 do 1049 dni.

Na czasookres prowadzenia postępowania wpływ miały:

- IOV-1:
 - 1) 678 dni - postępowania wyjaśniające z udziałem innych organów, instytucji i podmiotów, ekspertyza biegłego, wystąpienie o pomoc prawną w przesłuchaniu świadka oraz korespondencja z innymi instytucjami;
 - 2) 1049 dni - równoczesne prowadzenie postępowań odwoławczych za wcześniejsze okresy, zawieszenie przewidzianych przepisami prawa administracyjnego terminów z powodu stanu epidemii COVID-19, zawieszenie postępowania w związku ze śmiercią strony, konieczność ustalenia terminu przedawnienia oraz czy w sprawie instytucja wszczęcia postępowania karnego skarbowego nie była wykorzystana do instrumentalnego wywołania skutku w postaci nierozpoczęcia lub zawieszenia biegu terminu przedawnienia zobowiązania podatkowego, obszerny materiał dowodowy;
 - 3) 458 dni - konieczność ustalenia terminu przedawnienia oraz czy w sprawie instytucja wszczęcia postępowania karnego skarbowego nie była wykorzystana do instrumentalnego wywołania skutku w postaci

nirozpoczęcia lub zawieszenia biegu terminu przedawnienia zobowiązania podatkowego, oczekiwanie na decyzję innego organu za okres poprzedzający miesiące objęte postępowaniem odwoławczym, której ustalenia w zakresie kwoty do przeniesienia miały bezpośredni wpływ na wynik tego postępowania;

- 4) 430 dni - konieczność wezwania i przesłuchania 7 świadków wskazanych przez stronę, analiza zgromadzonego materiału dowodowego oraz równoczesne prowadzenie postępowania odwoławczego w zakresie (...);
- 5) 378 dni - konieczność ustalenia terminu przedawnienia, zawieszenie postępowania w związku z brakiem organu upoważnionego do reprezentowania Spółki (śmierć prezesa zarządu, rezygnacja prokurenta z pełnienia funkcji), wystąpienie do Sądu o ustanowienie kuratora, wyznaczenie tymczasowego pełnomocnika osoby prawnej, równoczesne prowadzenie postępowań za okresy poprzedzające miesiąc objęty postępowaniem;

- IOV-2:

- 1) 463 dni - zlecenie postępowania uzupełniającego (przeprowadzenie oględzin), oczekiwanie na zakończenie postępowania podatkowego prowadzonego wobec kontrahenta przez inny organ podatkowy, złożenie przez stronę wniosku o wyłączenie Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w (...) od rozpatrywania sprawy;
- 2) 345 dni - konieczność ustalenia terminu przedawnienia oraz czy w sprawie instytucja wszczęcia postępowania karnego skarbowego nie była wykorzystana do instrumentalnego wywołania skutku w postaci nirozpoczęcia lub zawieszenia biegu terminu przedawnienia zobowiązania podatkowego, składane przez stronę pisma z dowodami, prowadzenie postępowania wyjaśniającego z NSA oraz Dyrektorem Izby Administracji Skarbowej w (...), złożenie przez stronę pisma wraz z dowodami po zapoznaniu się z materiałem dowodowym;
- 3) 319 dni - konieczność ustalenia terminu przedawnienia oraz czy w sprawie instytucja wszczęcia postępowania karnego skarbowego nie była wykorzystana do instrumentalnego wywołania skutku w postaci nirozpoczęcia lub zawieszenia biegu terminu przedawnienia

zobowiązania podatkowego, analiza wyliczeń dotyczących oszacowanych przez organ I instancji przychodów (konieczność modyfikacji metody oszacowania zastosowanej przez organ I instancji);

- 4) 301 dni - oczekiwanie na decyzję wydawaną przez inną komórkę w zakresie (...), równoczesne prowadzenie postępowania odwoławczego w zakresie (...);
- 5) 262 dni - konieczność ustalenia terminu przedawnienia oraz czy w sprawie instytucja wszczęcia postępowania karnego skarbowego nie była wykorzystana do instrumentalnego wywołania skutku w postaci nierozpoczęcia lub zawieszenia biegu terminu przedawnienia zobowiązania podatkowego, postępowanie wyjaśniające z udziałem organu I instancji, oczekiwanie na zakończenie postępowań podatkowych prowadzonych wobec kontrahentów przez inne organy podatkowe;
- 6) 255 dni - ustalenie czy uwzględniona w decyzji organu I instancji marża jest zasadna (szacunek mechanika pojazdowa), równoczesne prowadzenie postępowań odwoławczych w zakresie (...) oraz (...), zmiana pracownika prowadzącego postępowanie.

Ustalenia

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym powyżej zakresie nie stwierdzono uchybień i nieprawidłowości.

Ocena cząstkowa

Działalność Wydziału Orzecznictwa w zakresie efektywności wykorzystania czasu na podejmowane czynności w trakcie prowadzonego postępowania odwoławczego i czasookres prowadzenia tego postępowania należy ocenić pozytywnie.

3. Prawidłowość wydanych decyzji odwoławczych w zakresie przestrzegania przepisów Działu IV Ordynacji podatkowej.

Stan prawny

Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa - w brzmieniu obowiązującym na dzień procedowania przez kontrolowaną komórkę.

Opis stanu faktycznego

Stwierdzono, że poddane kontroli 11 postępowań odwoławczych (wymienione w pkt 1) zakończyły się wydaniem:

- w 4 przypadkach - decyzji utrzymującej w mocy decyzję organu I instancji (sprawy numer – (...)),
- w 2 przypadkach - decyzji uchylającej decyzję organu I instancji w całości i orzekającej co do istoty sprawy (sprawa numer – (...)),
- w 2 przypadkach - decyzji uchylającej decyzję organu I instancji w całości i przekazującej sprawę do ponownego rozpatrzenia (sprawa numer – (...)),
- w 1 przypadku - decyzji uchylającej decyzję organu I instancji w całości i umarzającej postępowanie w sprawie (sprawa numer – (...)),
- w 1 przypadku - decyzji uchylającej decyzję organu I instancji i umarzającej postępowanie (...) oraz uchylającej decyzję organu I instancji i przekazującej sprawę do ponownego rozpatrzenia (...) - sprawa numer - (...),
- w 1 przypadku - decyzji utrzymującej w mocy decyzję organu I instancji (...) oraz uchylającej decyzję organu I instancji w części i w tym zakresie umarzającej postępowanie (...) i określającej (...) - sprawa numer - (...).

Badaniu poddano, czy decyzje zawierają ustawowe elementy wynikające z przepisów Op. oraz czy zostały podpisane przez osoby uprawnione.

Nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ustalono, że w każdym przypadku poinformowano organ I instancji o wydaniu i doręczeniu rozstrzygnięcia.

Ustalenia

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym powyżej zakresie nie stwierdzono uchybień i nieprawidłowości.

Ocena częściowa

Działalność Wydziału Orzecznictwa w zakresie prawidłowości wydanych decyzji odwoławczych w zakresie przestrzegania przepisów Działu IV Ordynacji podatkowej należy ocenić pozytywnie.

IV. Zalecenia

Zalecenia/Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe ustalenia kontroli Dyrektor Izby Administracji Skarbowej w Opolu poleca wskazywać w wezwaniach, stosownie do art. 159 § 1 pkt 6 Op., o skutkach prawnych niezastosowania się do wezwania.

W nawiązaniu do przedstawionych powyżej ustaleń kontroli proszę o przedłożenie w terminie miesięcznym od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o wykonaniu zalecenia, a także o podjętych działaniach lub przyczynach ich niepodjęcia.

V. Pozostałe informacje

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w jednym egzemplarzu.

Zgodnie z § 67 Zasad przeprowadzania kontroli wewnętrznej w komórkach organizacyjnych Izby Administracji Skarbowej w Opolu, kierownik komórki kontrolowanej ma obowiązek, w terminie nie wcześniej niż po upływie 8 miesięcy i nie później niż przed upływem 9 miesięcy od dnia otrzymania wystąpienia pokontrolnego lub sprawozdania z kontroli poinformowania kierownika jednostki kontrolującej o rezultatach wdrożenia zaleceń pokontrolnych.

Opole, 8 maja 2023 r.

Dyrektor Izby Administracji Skarbowej w Opolu

Agnieszka Maśnik

/Dokument podpisany kwalifikowanym podpisem elektronicznym/